

—
Верховний
Суд

ОГЛЯД РІШЕНЬ ЄВРОПЕЙСЬКОГО СУДУ З ПРАВ ЛЮДИНИ

За період з 08.04.2019 по 12.04.2019

2019/12

Дата прийняття:	09/04/2019
Дата набуття статусу остаточного:	09/07/2019 (Палата) Набуття статусу остаточного відповідно до пункту 2 статті 44 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод.
Назва:	CASE OF NAVALNYY v. RUSSIA (No. 2) (Application no. 43734/14)
Зміст:	<p>Заявник, Олексій Анатолійович Навальний – громадянин Росії, який народився 1976 року та проживає у Москві. Заявник є політичним активістом, лідером опозиційної партії, антикорупційної кампанії та популярним блогером.</p> <p>В лютому 2014 року стосовно заявника було обрано запобіжний захід у вигляді домашнього арешту, який неодноразово продовжувався, у зв'язку із кримінальним провадженням проти нього та його брата з приводу фактів шахрайства та відмивання коштів, одержаних злочинним шляхом, щодо двох компаній: ТОВ «Багатопрофільна процесингова компанія» та ТОВ «Ів-Роше Схід».</p> <p>У процесі досудового розслідування заявникові було винесено попередження у зв'язку із його поїздкою до Московської області без відповідного дозволу; також його було двічі арештовано після завершення судових засідань, у яких заявник був присутнім при постановленні вироків особам, які були учасниками політичного мітингу в травні 2012 року.</p> <p>На обґрунтування повторного продовження запобіжного заходу у вигляді домашнього арешту суди наводили підстави наявності ризику переховування заявника від органів досудового розслідування, ймовірної погрози свідкам або ж продовження злочинної діяльності.</p> <p>Наказ про обрання домашнього арешту включав у себе: заборону спілкування будь з ким, окрім близьких членів родини та адвокатів; заборону на відправлення та отримання кореспонденції; заборону використання будь-яких засобів зв'язку чи Інтернету; заборону надавати коментарі з приводу кримінальної справи проти нього.</p> <p>На заявника було одягнуто електронний браслет та заборонено ходити на роботу, гуляти чи залишати своє помешкання окрім як з метою відвідувань лікаря.</p> <p>У серпні 2014 року суд першої інстанції звузив заборону спілкування з іншими особами, дозволивши спілкуватися з усіма, окрім свідків у кримінальній справі.</p> <p>У жовтні цього ж року суд першої інстанції скасував заборону публічних коментарів, зазначивши, що таке обмеження не відповідає положенням Кримінального процесуального кодексу. Однак</p>

	<p>постановив, що на разі заборонена комунікація, що включає радіо та телебачення.</p> <p>В грудні 2014 року заявника разом з його братом було визнано винними за пред'явленим обвинуваченням у привласненні коштів ТОВ «Ів-Роше Схід» та ТОВ «Багатопрофільна процесингова компанія» та призначено умовне покарання у виді трьох років і шести місяців позбавлення волі та сплати штрафу. В подальшому, додаткове покарання у виді штрафу було скасовано судом апеляційної інстанції.</p> <p>В січні 2015 року заявник публічно заявив про те, що він відмовляється виконувати вимоги щодо перебування під домашнім арештом та самостійно зняв електронний браслет, після чого поїхав до офісу. Заявник стверджував, що він не отримав копії рішення про продовження його домашнього арешту. Заявника не було затримано чи оштрафовано у зв'язку із цим.</p>
<p>Констатоване порушення (стаття):</p>	<p>Порушення статті 5 Конвенції (право на свободу та особисту недоторканість).</p> <p>Порушення статті 10 Конвенції (право на свободу вираження поглядів).</p> <p>Порушення статті 18 (межі застосування обмеження прав) у поєднанні зі статтею 5 Конвенції.</p>
<p>Дата прийняття:</p>	<p>09/04/2019</p>
<p>Дата набуття статусу остаточного:</p>	<p>09/07/2019 (Палата) Набуття статусу остаточного відповідно до пункту 2 статті 44 Конвенції.</p>
<p>Назва:</p>	<p>CASE OF A.V. v. SLOVENIA (Application no. 878/13)</p>
<p>Зміст:</p>	<p>Заявник перебував в шлюбі, в якому в нього та дружини народилося троє дітей. Згодом, 20 січня 2003 року, шлюб було розірвано.</p> <p>Ще у листопаді 2002 року заявник разом із дружиною М. уклали договір, у якому врегулювали відносини щодо подальшого спілкування із спільними дітьми.</p> <p>Однак у червні 2006 року виникла проблема з реалізацією такої домовленості. Примітно, що заявник був позбавлений спілкування з дітьми з липня 2006 року по листопад 2008 року.</p> <p>У липні 2006 року заявник ініціював судовий розгляд щодо усунення перешкод у спілкуванні з дітьми. Психіатр, який також був залучений до судового процесу, зазначив, що діти вважають спілкування з батьком неприємним для себе та відмовляються від нього.</p> <p>У квітні 2008 року, суд ухвалив, що заявник має право на постійне</p>

	<p>спілкування зі своїми дітьми один раз на тиждень у присутності шкільного психолога.</p> <p>Надалі суд апеляційної інстанції ухвалив рішення, що спілкування з дітьми має відбуватись кожну середу у присутності працівника органу соціального захисту, який повинен був сприяти встановленню взаємної довіри між заявником та його дітьми.</p> <p>Під час останньої зустрічі дітей із заявником (остаточна кількість яких становила 11) діти покинули кімнату, стверджуючи, що вони не бажають бачитися зі своїм батьком.</p> <p>Після декількох таких зустрічей, проведених під наглядом працівників органу соціального захисту, останній ініціював судовий процес з питання зміни або ж припинення спілкування з дітьми.</p> <p>У червні 2011 року суд першої інстанції ухвалив рішення, яким спілкування між заявником та його дітьми було припинено, оскільки таке спілкування не відповідало найвищим інтересам дітей та могло викликати психологічні страждання.</p> <p>Суд апеляційної інстанції відхилив скаргу заявника. Процедура конституційного оскарження також не була успішною.</p> <p>Надалі заявник звернувся зі скаргою до Інспекції з соціальних питань та до Міністерства праці, сім'ї та соціальних питань. У серпні 2011 року Інспекція ініціювала перевірку, в ході якої було встановлено невідповідність дій органів соціального захисту вимогам закону. За результатами такої перевірки до органу соціального захисту було направлено ряд рекомендацій, які були враховані в квітні 2012 року.</p> <p>Посилаючись на положення статті 8 Конвенції, заявник стверджував, що рішення національних судів порушили його право на спілкування з дітьми, а суди неправомірно відмовили у сімейній терапії. Також заявник звертав увагу на неналежну роботу органів соціального захисту.</p>
Констатоване порушення (стаття):	Порушення статті 8 Конвенції (право на повагу до приватного і сімейного життя).
Дата прийняття:	09/04/2019
Дата набуття статусу остаточного:	09/04/2019 (Комітет)
Назва:	CASE OF TAZIYEVA AND OTHERS v. RUSSIA (Application no. 32394/11)
Зміст:	Три заявники, які між собою є братами та сестрами, мають ще одного брата Т.

	<p>Починаючи з 1990-х років Т. підозрювався в участі у незаконному збройному формуванні в Інгушетії, яким було сплановано низку злочинів і терористичних актів, та керівництві ним.</p> <p>У липні 2011 року суд першої інстанції оголосив Т. померлим, однак у подальшому ця інформація була спростована судом, оскільки попереднє рішення ґрунтувалося на фальшивих (підроблених) документах. 26 листопада 2014 року на основі нової інформації попереднє рішення суду було скасоване.</p> <p>Т. було затримано в Інгушетії у червні 2010 року.</p> <p>В лютому 2014 року Т. було визнано винним у низці злочинів, пов'язаних із тероризмом, що призвело до загибелі двох і більше осіб, та призначено покарання у виді довічного позбавлення волі.</p> <p>21 лютого 2011 року старший слідчий звернувся до суду з клопотанням про проведення обшуку в будинку, в якому було зареєстровано місце проживання Т. Зі слів заявників, Т. фактично там не проживав. Клопотання ґрунтувалося на тому, що розслідування стосовно Т. та його спільників все ще тривало, існувала вірогідність зберігання документів і предметів, що стосувалися справи, включно зі зброєю, боєприпасами та вибуховими речовинами. Це клопотання було задоволено судом.</p> <p>3 березня 2011 року військовослужбовці прибули до будинку заявників та оточили його із використанням бронетранспортера, декількох мікроавтобусів та автомобіля. Військовослужбовці проникли до двору та провели обшук будинку, прилеглих територій і приміщень.</p> <p>Надалі третій заявник ознайомився з дозволом про проведення обшуку. Другого та третього заявника було допитано стосовно їх брата Т.</p> <p>Близько 15:00 цього ж дня, старший слідчий Федеральної служби безпеки склав протокол обшуку, в якому зазначив, що при проведенні обшуку було знайдено саморобний вибуховий пристрій. У цілях безпеки всі особи, які були присутні на місці проведення обшуку, відійшли на безпечну відстань від будинку. Експерти вибухотехнічної лабораторії намагалися деактивувати вибуховий пристрій, однак це їм не вдалося, і пристрій детонував, що призвело до руйнації будинку. Заявники скаржилися, що їх будинок був пограбований під час обшуку та навмисно зруйнований, окрім того, другого та третього заявників залякували під час проведення допиту.</p>
<p>Констатоване порушення (стаття):</p>	<p>Відсутність порушення статті 8 Конвенції (право на повагу до приватного і сімейного життя).</p>

Дата прийняття:	09/04/2019
Дата набуття статусу остаточного:	09/07/2019 (Палата) Набуття статусу остаточного відповідно до пункту 2 статті 44 Конвенції.
Назва:	CASE OF V.D. AND OTHERS v. RUSSIA (Application no. 72931/10)
Зміст:	<p>Заявники є громадянами Росії та проживають у місті Астрахань. Перша заявниця була або є опікуном інших семи заявників, у тому числі і Р., який перебував під її опікою з 20 липня 2001 року по 29 липня 2010 року.</p> <p>Так, одразу після народження в Р. було діагностовано декілька серйозних захворювань, тому перші 8 місяців свого життя він провів у лікарні. Оскільки батьки Р. вважали, що не зможуть забезпечити належного догляду за дитиною, вони домовилися з першою заявницею про опіку їхньої дитини, зважаючи на те, що перша заявниця мала кваліфікацію в галузі медицини та педіатрії.</p> <p>У листопаді 2001 року рішенням суду першу заявницю було призначено опікуном Р. У рішенні зазначалося про неможливість батьків забезпечити належний догляд Р., в результаті чого вони надали письмову згоду на призначення першої заявниці опікуном.</p> <p>У 2007 році біологічні батьки Р. висловили своє бажання повернути Р., оскільки стан здоров'я дитини покращився та був стабільним. Перша заявниця відмовилася повернути Р. і розпочала судовий процес щодо позбавлення батьків батьківських прав.</p> <p>Перша заявниця зазначала, що батьки залишили дитину в лікарні. Протягом всього часу до цього вони не проявляли інтерес до життя, здоров'я та розвитку дитини. Зауважувала, що батьки Р. жодного разу не відвідали його, а надана матеріальна допомога була недостатньою з огляду на особливі потреби дитини. Перша заявниця стверджувала, що повернення Р. було частиною плану покращення їхніх житлових умов, оскільки наявність у родині дитини-інваліда може стати підставою для отримання ними соціального житла.</p> <p>У листопаді 2008 року суд першої інстанції відхилив заяву першої заявниці; відповідне рішення суду було підтримане судом апеляційної інстанції в березні 2009 року.</p> <p>26 лютого 2009 року суд першої інстанції відхилив клопотання батьків про повернення їм сина, зазначивши, що в інтересах дитини – залишатись разом із першою заявницею.</p> <p>У невстановлену дату батьки Р. звернулися до суду із заявою про усунення перешкод у спілкуванні з Р. Скаржилися на те, що перша</p>

	<p>заявниця перешкоджала у спілкуванні з Р., та просили забезпечити доступ до дитини. Своїм рішенням від 7 травня 2009 року суд першої інстанції задовольнив клопотання батьків і встановив, що побачення з Р. мають відбуватися щоп'ятниці з 16:30 до 17:30 у будинку першої заявниці та щонеділі з 14:00 до 16:00 у будинку батьків у присутності першої заявниці.</p> <p>Надалі батьки Р. ініціювали судовий процес з метою повернення Р. У ході судового розгляду неодноразово досліджувались матеріали контактних сесій батьків та Р. за участю психологів, під час яких було встановлено, що батьки змогли налагодити взаємний контакт з дитиною, проявляли справжню турботу та любов до неї.</p> <p>У травні 2010 року суд задовольнив заяву батьків про повернення Р. Перша заявниця оскаржувала рішення суду про повернення Р. батькам, проте її скарга була залишена без задоволення.</p> <p>Р. був повернутий батькам 26 липня 2010 року.</p> <p>У подальшому перша заявниця звернулася до суду з позовом від свого імені та від імені інших заявників проти батьків Р., оскільки останні перешкоджали у підтримці контакту заявників з дитиною. Проте заявникам було відмовлено у будь якому спілкуванні з Р. Суди не взяли до уваги аргументи першої заявниці про те, що між ними було встановлено тісний контакт, та зазначили, що відповідно до положень внутрішнього законодавства лише члени сім'ї та близькі родичі можуть клопотати про підтримку спілкування з дитиною.</p>
<p>Констатоване порушення (стаття):</p>	<p>Відсутність порушення статті 8 Конвенції (право на повагу до приватного і сімейного життя) щодо повернення дитини до її біологічних батьків.</p> <p>Порушення статті 8 Конвенції у зв'язку із неспроможністю держави відповідача забезпечити можливість збереження взаєностосунків між дитиною та заявниками.</p>
<p>Дата прийняття:</p>	<p>09/04/2019</p>
<p>Дата набуття статусу остаточного:</p>	<p>09/07/2019 (Палата) Набуття статусу остаточного відповідно до пункту 2 статті 44 Конвенції.</p>
<p>Назва:</p>	<p>CASE OF TOMOV AND OTHERS v. RUSSIA <i>(Applications nos. 18255/10 and 5 others – see appended list)</i></p>
<p>Зміст:</p>	<p>Справа стосувалася неналежних умов етапування засуджених заявників до місць позбавлення волі. Також, заявники стверджували про порушення інших статей Конвенції.</p> <p>Так, у справах заявників мали місце надмірна переповненість</p>

	<p>фургонів та залізничних вагонів, де перебували засуджені; несправність опалювальних систем у зимовий період та нестерпність перебування в фургонах та залізничних вагонах за високих температур влітку. Заявники також скаржилися на обмеження кількості відвідувань вбиралень та чашок води протягом дня.</p>
<p>Констатоване порушення (стаття):</p>	<p>Порушення статті 3 Конвенції (заборона катування) щодо всіх заявників у зв'язку із нелюдськими умовами їх етапування; щодо заяви пана Пунегова – включаючи період досудового тримання під вартою.</p> <p>Порушення пункту 1 статті 6 Конвенції (право на справедливий суд) щодо пана Ракова.</p> <p>Порушення статті 13 Конвенції (право на ефективний засіб правового захисту) у поєднанні зі статтею 3 Конвенції щодо пана Томова, пана Рошка та пана Барінова.</p> <p>Невиконання державою відповідачем своїх зобов'язань за статтею 38 Конвенції (зобов'язання забезпечити необхідні умови для розгляду справи).</p>
<p>Дата прийняття:</p>	<p>09/04/2019</p>
<p>Дата набуття статусу остаточного:</p>	<p>09/07/2019 (Палата) Набуття статусу остаточного відповідно до пункту 2 статті 44 Конвенції.</p>
<p>Назва:</p>	<p>CASE OF ALTAY v. TURKEY (no.2) <i>(Application no. 11236/09)</i></p>
<p>Зміст:</p>	<p>У невстановлену дату адвокат заявника направив йому поштовою кореспонденцією. Адміністрація установи виконання покарань вирішила, що вміст пакета здається підозрілим, а тому 12 серпня 2005 року звернулася до прокурора з клопотанням про перевірку вмісту посилки.</p> <p>25 серпня 2005 року суд задовольнив клопотання прокуратури та перевірів вміст пакета, який надійшов до заявника. У посилці були: книга «Глобалізація та імперіалізм», журнал з назвою «Нація без коренів» та газета «Міжнародний експрес Ша ла ла». Суд встановив, що ці книги не відносяться до представництва інтересів заявника адвокатом, а тому вони не підлягають передачі заявникові.</p> <p>16 вересня 2005 року заявник оскаржив рішення суду щодо вилучення книг. Стверджував, що він хотів отримати ці книги лише тому, що бажав їх прочитати. Зазначав, що саме адміністрація установи виконання покарань звернула увагу на необхідність</p>

	<p>відправки поштою цих книг, а не передачі засудженому особисто. Заявник звертав увагу суду на те, що адміністрація установи виконання покарань не мала підстав для вилучення цих книг, оскільки хоча вони і не були пов'язані із захистом, проте не були забороненими.</p> <p>30 вересня 2005 року суд відхилив скаргу заявника.</p> <p>Тим часом, 23 вересня 2005 року, адвокат заявника знову відправив йому кореспонденцію. Адміністрація установи виконання покарань знову вирішила, що вміст пакета є підозрілим, а поведінка адвоката є несумісною з його обов'язками, і тому звернулася до суду з метою отримання дозволу на присутність представника установи виконання покарань під час спілкування заявника зі своїм адвокатом.</p> <p>Суд першої інстанції, не заслухавши доводів заявника та його адвоката, задовольнив клопотання установи виконання покарань.</p> <p>Заявник неодноразово оскаржував рішення судів про обмеження спілкування зі своїм адвокатом, проте бажаного результату у відміні обмеження конфіденційності спілкування заявника і адвоката досягнуто не було.</p>
<p>Констатоване порушення (стаття):</p>	<p>Порушення пункту 1 статті 6 Конвенції (право на справедливий суд). Порушення статті 8 Конвенції (право на повагу до приватного і сімейного життя).</p>
<p>Дата прийняття:</p>	<p>09/04/2019</p>
<p>Дата набуття статусу остаточного:</p>	<p>09/07/2019 (Палата) Набуття статусу остаточного відповідно до пункту 2 статті 44 Конвенції.</p>
<p>Назва:</p>	<p>CASE OF I.M. v. SWITZERLAND <i>(Application no. 23887/16)</i></p>
<p>Зміст:</p>	<p>В 1993 році заявник звернувся до органів влади Швейцарії з заявою про надання притулку, в наданні якого йому було відмовлено, проте вирішено надати посвідку на тимчасове перебування.</p> <p>У серпні 1998 року колишня дружина заявника, яка є громадянкою Косово, прибула до Швейцарії разом з їхніми спільними трьома дітьми. Їхня заява про надання притулку органами влади була задоволена.</p> <p>Пізніше заявник одружився з громадянкою Швейцарії, завдяки шлюбу з якою отримав дозвіл на проживання. Пара розлучилася в 2006 році.</p>

	<p>У 2003 році заявника було засуджено за сексуальне домагання та зґвалтування.</p> <p>У 2005 році суд апеляційної інстанції переглянув кримінальне провадження щодо заявника в частині звинувачення у зґвалтуванні та зменшив попереднє призначене покарання до двох років і трьох місяців у виді позбавлення волі та підтримав призупинення видворення заявника з території Швейцарії на 12 років, з випробувальним строком на п'ять років.</p> <p>В 2006 році орган міграційної служби відмовив у задоволенні заяви заявника щодо продовження строку його дозволу на проживання, мотивувавши це тим, що заявника було засуджено до позбавлення волі більш як на два роки за вчинення зґвалтування, що стало підставою для його видворення зі Швейцарії.</p> <p>У 2007 році суд кантону відхилив скаргу заявника.</p> <p>У 2010 році центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику в сфері міграційних відносин, поширив дію наказу про видворення з кантону на всю територію Швейцарії.</p> <p>У 2013 році стан здоров'я заявника погіршився, внаслідок чого йому була призначена пенсія по інвалідності; рівень інвалідності заявника склав 80%.</p> <p>У 2015 році адміністративний суд відмовив у задоволенні скарги заявника на рішення центрального органу виконавчої влади щодо поширення дії видворення на всю територію Швейцарії, а не окремого кантону, та зазначив, що покарання у виді позбавлення волі строком на два роки та три місяці явно перевищило поріг негативного впливу на публічний порядок та безпеку.</p> <p>У 2016 році виплата пенсії по інвалідності була призупинена. З того часу дорослі діти підтримували заявника, в тому числі фінансово. Вони проживали з ним та виконували домашню роботу; здійснювали покупки; допомагали заявникові виконувати звичні повсякденні дії, та були єдиними близькими членами родини.</p>
Констатоване порушення (стаття):	Було би констатовано порушення статті 8 Конвенції (право на повагу до приватного і сімейного життя), якби заявника було видворено.
Дата прийняття:	09/04/2019
Дата набуття статусу остаточного:	09/07/2019 (Палата) Набуття статусу остаточного відповідно до пункту 2 статті 44 Конвенції.
Назва:	CASE OF TARAK AND DEPE v. TURKEY

	<i>(Application no. 70472/12)</i>
Зміст:	<p>Заявники, Ясемін Тарак та її син Біртан Сінан Деде, є громадянами Туреччини, які народились в 1967 та 1993 роках відповідно.</p> <p>У жовтні 2001 року поліція проводила обшук у зв'язку із крадіжкою, вчиненою цього ж дня в будинку С. О. – сусіда, якого заявниця попросила приглянути за її 8-річним сином на час її відсутності.</p> <p>Згідно з твердженнями заявниці, її 8-річного сина затримали та доставили до відділку поліції.</p> <p>Заявниця шукала свого сина у двох відділках поліції, проте марно.</p> <p>Два дні потому заявниця була затримана за підозрою у вчиненні крадіжки з проникненням, та була доставлена до відділку поліції, де знайшла свого сина, що спав за столом.</p> <p>Дитина залишалася з матір'ю, поки останню не було викликано до прокурора для проведення допиту.</p> <p>Декілька днів потому заявниця звернулася із скаргою до прокуратури, в якій стверджувала, що її 8-річного сина незаконно тримали у відділку поліції, залякували та били з метою дізнатися місцезнаходження його матері.</p> <p>Заявниця також звернулася з проханням здійснити медичне обстеження її сина, оскільки його затримання спричинило шкоду його психічному здоров'ю.</p> <p>У листопаді 2004 року було відкрито кримінальне провадження щодо перевищення працівниками правоохоронних органів своїх службових повноважень.</p> <p>У грудні 2009 року це кримінальне провадження було припинено у зв'язку із закінченням строку досудового розслідування.</p> <p>Суд касаційної інстанції підтримав таке рішення.</p>
Констатоване порушення (стаття):	Порушення пункту 1 статті 5 Конвенції (право на свободу та особисту недоторканість).
Дата прийняття:	11/04/2019
Дата набуття статусу остаточного:	11/04/2019 (Комітет)
Назва:	CASE OF RUDYY v. UKRAINE <i>(Application no. 19019/18)</i>
Зміст:	Заявник стверджував, що тривалість провадження у його цивільній справі не відповідала вимозі «розумного строку» та стверджував про відсутність ефективного засобу правового захисту у зв'язку із цим.
Констатоване	Порушення пункту 1 статті 6 Конвенції (право на справедливий суд).

Огляд рішень Європейського Суду з прав людини

порушення (стаття):	Порушення статті 13 Конвенції (право на ефективний засіб правового захисту).
Дата прийняття:	11/04/2019
Дата набуття статусу остаточного:	11/07/2019 (Палата) Набуття статусу остаточного відповідно до пункту 2 статті 44 Конвенції.
Назва:	CASE OF HARISCH v. GERMANY (Application no. 50053/16)
Зміст:	Справа стосувалася цивільного провадження, під час якого заявник Клаус Харіш звернувся до Суду Європейського Союзу (СЄС) з проханням винести попереднє рішення. Заявник був одним із двох засновників компанії довідкової служби – ТАГ. ТАГ отримала, за певну плату, необхідну інформацію про абонентів від компанії оператора зв'язку ДТАГ. У 2007 та 2008 роках ДТАГ було зобов'язано відшкодувати частину отриманої від ТАГ плати, оскільки вона була надмірною. Пан Харіш подав позов проти ДТАГ, стверджуючи, що внаслідок надмірних цін, які сплачувала його компанія, він і його співзасновник були змушені зменшити свої акції в компанії до виходу її на ринок. З цієї причини, а також через меншу оцінку компанії в день запуску, він зазнав збитків. У травні 2013 року суд першої інстанції відхилив позов заявника. Заявник подав апеляційну скаргу на попереднє рішення суду, а також клопотав про зупинення провадження з метою отримання попереднього рішення від СЄС. Проте у липні 2014 року апеляція відхилила його скаргу, зазначивши, що вимоги заявника не можуть ґрунтуватися на нормах, які використовує СЄС, оскільки вони не поширюються на заявника. Останній, не погодившись із таким висновком суду, подав касаційну скаргу, стверджуючи про необхідність передачі справи до СЄС. Суд касаційної інстанції відхилив скаргу заявника.
Констатоване порушення (стаття):	Відсутність порушення статті 6 Конвенції (право на справедливий суд).
Дата прийняття:	11/04/2019
Дата набуття статусу остаточного:	11/04/2019 (Комітет)

Огляд рішень Європейського Суду з прав людини

Назва:	CASE OF SHOLOKH v. UKRAINE (Application no. 73007/14)
Зміст:	Заявник стверджував, що тривалість кримінального провадження не відповідала вимозі «розумного строку» та скаржився на відсутність ефективного засобу правового захисту у зв'язку із цим.
Констатоване порушення (стаття):	Порушення пункту 1 статті 6 Конвенції (право на справедливий суд). Порушення статті 13 Конвенції (право на ефективний засіб правового захисту).
Дата прийняття:	11/04/2019
Дата набуття статусу остаточного:	11/04/2019 (Комітет)
Назва:	CASE OF MILLER AND OTHERS v. THE UNITED KINGDOM (Application nos. 70571/14 and 6 others – see appended list)
Зміст:	Заявники у різний період часу були визнані винними у вчиненні злочинів, у результаті чого їм були призначені покарання у виді позбавлення волі. Внаслідок такого засудження заявники автоматично позбавлялися можливості брати участь на виборах. Таким чином, вони були позбавлені можливості голосувати на виборах до Європейського Парламенту 22 травня 2014 року, виборів до парламенту Шотландії 5 травня 2016 року та на парламентських виборах 8 червня 2017 року. У своїх скаргах заявники стверджували про порушення їхніх прав на реалізацію ними свого виборчого права.
Констатоване порушення (стаття):	Порушення статті 3 Першого Протоколу до Конвенції (право на вільні вибори) щодо неможливості голосування на виборах.
Дата прийняття:	11/04/2019
Дата набуття статусу остаточного:	11/04/2019 (Комітет)
Назва:	CASE OF SZILVÁSI AND OTHERS v. HUNGARY (Application nos. 60475/14 and 3 others – see appended list)
Зміст:	Заявники стверджували, що тривалість провадження у їхніх цивільних справах не відповідала вимозі «розумного строку».

Огляд рішень Європейського Суду з прав людини

Констатоване порушення (стаття):	Порушення пункту 1 статті 6 Конвенції (право на справедливий суд).
Дата прийняття:	11/04/2019
Дата набуття статусу остаточного:	11/04/2019 (Комітет)
Назва:	CASE OF LEVCHENKO AND OTHERS v. UKRAINE <i>(Applications nos. 46993/13 and 2 others – see appended list)</i>
Зміст:	Заявники скаржилися на надмірну тривалість досудового тримання під вартою; стверджували, що розгляд кримінальних проваджень щодо них не відповідав вимозі «розумного строку».
Констатоване порушення (стаття):	Порушення підпункту (с) пункту 1 та пункту 4 статті 5 Конвенції (право на свободу та особисту недоторканість). Порушення пункту 1 статті 6 Конвенції (право на справедливий суд).
Дата прийняття:	11/04/2019
Дата набуття статусу остаточного:	11/04/2019 (Комітет)
Назва:	CASE OF MALYY v. UKRAINE <i>(Application no. 14486/07)</i>
Зміст:	Згідно з обставинами справи, заявник є засудженим до довічного позбавлення волі, у зв'язку із вчиненням ним спільно з іншими особами вбивства двох осіб, низки грабежів та озброєних нападів на ювелірні магазини, що мали місце у 2004 році в місті Дніпропетровськ. Заявник скаржився, що під час досудового тримання під вартою його працівники правоохоронних органів катували його з метою отримати зізнавальні показання у вчинених злочинах; зазначав також, що в нього не було ефективного засобу правового захисту за скаргами щодо катування; скаржився на неналежні та нестерпні умови перебування під вартою: недостатність природного освітлення, неналежну якість харчування, зараження камер гризунами та недотримання санітарно-гігієнічних норм. Окрім цього, заявник скаржився на те, що під час касаційного розгляду у Верховному Суді України він разом з іншими засудженими у справі перебував в металевій клітці, що принижувало його людську гідність. Окрім зазначеного, заявник скаржився на порушення його права на

	<p>захист, оскільки його обвинувачення, головним чином, ґрунтувалося на зізнавальних показаннях, які були одержані під тиском та без присутності адвоката.</p> <p>У контексті недотримання права на звернення до ЄСПЛ заявник стверджував, що йому було необґрунтовано відмовлено у наданні йому копій з матеріалів справи для обґрунтування своїх доводів, викладених у заяві до ЄСПЛ.</p>
Констатоване порушення (стаття):	<p>Порушення статті 3 Конвенції (заборона катування) у зв'язку із неналежними умовами тримання під вартою заявника.</p> <p>Порушення статті 3 Конвенції у зв'язку із перебуванням заявника в металевій клітці під час слухання у Верховному Суді України.</p> <p>Порушення підпункту (с) пункту 3 статті 5 Конвенції (право на захист) у зв'язку із відсутністю доступу до адвоката.</p> <p>Невиконання державою-відповідачем вимог за статтею 34 Конвенції щодо ненадання копій з матеріалів справи заявникові з метою звернення ним до ЄСПЛ.</p> <p>Відсутність невиконання державою своїх зобов'язань за статтею 34 Конвенції щодо надсилання листів до ЄСПЛ.</p>
Дата прийняття:	11/04/2019
Дата набуття статусу остаточного:	<p>11/07/2019 (Палата)</p> <p>Набуття статусу остаточного відповідно до пункту 2 статті 44 Конвенції.</p>
Назва:	CASE OF MARIYKA POPOVA AND ASEN POPOV v. BULGARIA (Application no. 11260/10)
Зміст:	<p>Заявники, Марійка Попова та Асен Попов – громадяни Болгарії, народились у 1941 та 1936 роках відповідно та перебувають у шлюбі. У травні 2004 року дочка заявників загинула в результаті дорожньо-транспортної пригоди. В подальшому проти С. В. – водія, який спричинив ДТП, було порушено кримінальне провадження. Заявники, син та чоловік загиблої, а також інша потерпіла внаслідок ДТП особа брали участь у судовому процесі як цивільні позивачі. За результатами судового розгляду водія С. В. було визнано винним у порушенні правил дорожньо-транспортного руху з необережності, що призвело до смерті особи. Суд зобов'язав С. В. відшкодувати потерпілим заподіяну шкоду.</p> <p>Проте заявники та три інші особи не змогли отримати присуджене відшкодування, оскільки у С. В. не було коштів.</p> <p>Надалі заявники ініціювали окремий судовий розгляд проти страхової</p>

	<p>компанії С. В.</p> <p>Так, суд першої інстанції зазначив, що заявники мають право подати до суду позов проти страховика тієї особи, яка є винною у нещасному випадку, навіть якщо цю особу вже було зобов'язано відшкодувати заподіяну шкоду, враховуючи також і той факт, що стягнути присуджені суми заявникам так і не вдалося. Рішенням від 21 лютого 2008 року Софійський міський суд задовольнив позов заявників та зобов'язав страхову компанію сплатити присуджені суми відшкодування.</p> <p>Однак Апеляційний суд Софії скасував попереднє рішення, дійшовши висновку, що заявники не мали права пред'явити позов до страхової компанії, оскільки під час ухвалення вироку їм вже було присуджено суми відшкодувань шкоди, заподіяної внаслідок смерті їхньої дочки. Заявники, не погодившись із таким висновком суду, звернулися з касаційною скаргою до Верховного Касаційного Суду. Вони стверджували, що існує протиріччя між висновком апеляційного суду щодо застосовності статті 407 (1) Закону про торгівлю до їхньої справи та висновку Верховного Касаційного суду в аналогічних справах. Верховний Касаційний суд відхилив скаргу заявників як необґрунтовану.</p>
Констатоване порушення (стаття):	Відсутність порушення пункту 1 статті 6 Конвенції (право на справедливий суд).
Дата прийняття:	11/04/2019
Дата набуття статусу остаточного:	11/07/2019 (Палата) Набуття статусу остаточного відповідно до пункту 2 статті 44 Конвенції.
Назва:	CASE OF GUIMON v. FRANCE (Application no. 48798/14)
Зміст:	Заявниця, громадянка Франції, неодноразово була засуджена за вчинення терористичних злочинів, вимагання коштів, незаконне зберігання, володіння та перевезення зброї і вибухових речовин, що було пов'язано з тероризмом. Так, 26 квітня 2006 року заявницю було засуджено до 8 років позбавлення волі; 29 листопада 2006 року – до 17 років позбавлення волі з правом на умовно-дострокове звільнення після відбуття двох третин строку покарання; 17 листопада 2008 року – до 17 років позбавлення волі, при чому останнє призначене покарання виконувалося з попереднім. У 2011 році суди постановили рішення про одночасне відбуття заявницею 8-річного та 17-річного

	<p>покарань у виді позбавлення волі (максимум п'ять років). 21 січня 2014 року адвокат заявниці звернувся з клопотанням про надання дозволу заявниці на короткочасний виїзд за межі установи виконання покарань під охороною, щоб вона могла віддати свою останню шану батькові, який помер того ж дня у лікарні. 22 січня цього ж року заступником Голови, відповідальним за виконання вироків у Паризькому трибуналі, було відхилено клопотання, оскільки смерть близької людини може бути підставою для надання дозволу на короткочасний виїзд під охороною, проте таке клопотання має бути оцінене з урахуванням особи засудженого та ризиків втечі.</p> <p>Наступного дня заявниця оскаржила відмову до суду.</p> <p>24 січня 2014 року скаргу заявниці було залишено без задоволення. Апеляційний суд зазначив, що хоча клопотання про надання дозволу на короткочасний виїзд за межі установи виконання покарань було цілком виправданим з точки зору людяності, проте ризик суспільних заворушень передбачав необхідність підвищеної безпеки, особливо враховуючи віддалене місце розташування і те, що було фізично неможливо організувати супровід за такий короткий проміжок часу.</p> <p>Суд касаційної інстанції визнав скаргу заявниці як необґрунтовану та відхилив її.</p>
<p>Констатоване порушення (стаття):</p>	<p>Відсутність порушення статті 8 Конвенції (право на повагу до приватного і сімейного життя).</p>
<p>Дата прийняття:</p>	<p>11/04/2019</p>
<p>Дата набуття статусу остаточного:</p>	<p>11/07/2019 (Палата) Набуття статусу остаточного відповідно до пункту 2 статті 44 Конвенції.</p>
<p>Назва:</p>	<p>CASE OF SARWARI AND OTHERS v. GREECE (Application no. 38089/12)</p>
<p>Зміст:</p>	<p>У грудні 2004 р. Р. А. Н. (громадянин Афганістану), перебуваючи під наглядом працівників поліції Х. Д. та І. К., втік із зали судового засідання. Згодом Х. Д. та І. К. розшукували втікача в будівлі, де проживали заявники – громадяни Афганістану. Декілька днів потому один з телевізійних каналів оприлюднив звіт, який містив заяви про те, що працівники правоохоронних органів, використавши силу, проникли до готелю, де проживали афганські громадяни, та жорстоко поводитися з ними. Факти, які мали місце 14 та 15 грудня 2004 року, були встановлені Афінським Апеляційним кримінальним судом. Так, двоє співробітників поліції Х. Д. та І. К. разом з іншими</p>

	<p>поліцейськими, яких не можна було ідентифікувати, оскільки вони не були одягнуті у формений одяг, зайшли до будівлі, де проживали громадяни Афганістану, з метою пошуку втікача Р. А. Н. Вони розбудили всіх людей, які знаходились у будівлі, зібрали їх разом у вітальні та змусили стати до стіни. Надалі працівники поліції показали особам фотографію Р. А. Н. і запитали їх, чи знають вони його і чи бачив його хтось в цьому районі. Працівники поліції також завдали особам тілесних ушкоджень кулаками та палицями. Наступного дня вони повернулися до цієї ж будівлі і повторили свої дії. Окрім того, один із заявників стверджував, що 15 грудня 2004 року він перебував у відділенні поліції. У різні дати заявники проходили медичні огляди; деякі з них мали тілесні ушкодження. Дев'ятеро заявників подали відповідні скарги, також всі заявники звернулися з позовом проти держави з метою відшкодування завданої їм шкоди. Як наслідок, було проведено розслідування та розпочато дисциплінарне провадження. У червні 2006 року дисциплінарна колегія відсторонила від посад Х. Д. та І. К. на шість місяців. Цей вид стягнення так і не був застосований, оскільки Х. Д. вже не перебував на службі, а І. К. звільнився з органів поліції. У березні 2012 року апеляційний суд визнав Х. Д. та І. К. винними та призначив їм покарання у виді 20 місяців та 25 місяців позбавлення волі відповідно за вчинений напад. Однак обидва вироки було призупинено.</p>
<p>Констатоване порушення (стаття):</p>	<p>Порушення процесуального аспекту статті 3 Конвенції (заборона катування) щодо дев'яти заявників. Порушення матеріального аспекту статті 3 Конвенції щодо чотирьох заявників. Відсутність порушення матеріального аспекту статті 3 Конвенції щодо п'яти заявників.</p>

Огляд рішень Європейського суду з прав людини. Рішення за період з 08.04.2019 по 12.04.2019 / Відпов. за вип.: О. Ю. Тарасенко, Д. П. Мордас, Р. Ш. Бабанли. – Київ, 2019. – Вип. 12. – 18 стор.

Застереження:

1. Огляд окремих судових рішень, зокрема й їх переклад, здійснюється працівниками департаменту аналітичної та правової роботи Верховного Суду з використанням матеріалів, розміщених на веб-сайтах Європейського суду з прав людини:

<https://www.echr.coe.int/Pages/home.aspx?p=home>,

<https://hudoc.echr.coe.int>.

2. Огляд рішень здійснюється з метою ознайомлення з їх коротким змістом. Для повного розуміння суті висловленої в судовому рішенні правової позиції необхідно ознайомитися з його повним текстом, розміщеним на веб-ресурсах Європейського суду з прав людини.

3. Інформація має суто допоміжний та довідковий характер та не має на меті висвітлити суть усієї проблематики, яка вирішується відповідними судовими рішеннями.

Стежте за нами онлайн

 fb.com/supremecourt.ua

 t.me/supremecourtua